UUTISET

Jos päiväuniin on mahdollisuus, niin ne kannattaa ottaa. **YLILÄÄKÄRI TIMO PARTONEN, TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS**

Keskusta tasaisi energian siirtomaksuja

Eduskunta pui hallituksen esitystä sähkö- ja maakaasumarkkinoista. Lakipakettia kannatetaan myös oppositiossa, mutta keskusta vastustaa verkkoinvestoinneista maaseudulle syntyviä lisäkustannuksia.

Hallituksen tuore lakiesitys patistelee alueellisia sähköyhtiöitä varautumaan myrskytuhoihin. Jopa 3,5–5,5 miljardin euron suuruiset verkkoinvestoinnit kaapeleihin ovat heijastumassa sähkön siirtohintoihin. Sähköyhtiöt laskuttavat investoinnit kuluttajilla.

Talousvaliokunta myöntyi antamaan investoinneille lisäaikaa. Puolet käyttäjistä pitäisi saada kriteerit täyttävän verkon piiriin vuoden 2019 kuluessa. Lykkäystä voi saada perustelluista syistä, mutta koko sähköveron pitäisi olla uudistettuna viimeistään vuoden 2036 kuluessa.

Oppositiopuolue keskustan mielestä hinnankorotukset eivät saa nousta liian suuriksi. Puolue esittää, että sähkönsiirrosta aiheutuvia kustannuksia tasattaisiin, jotta eri puolilla maata asuvien kulut eivät kasvaisi kovin suuriksi.

Talousvaliokunnan puheenjohtaja **Mauri Pekkarinen** (kesk.) odottaa, että hallitus reagoi asiaan pian tarkentavalla esityksellä.

Kulut nousevat noin viisi senttiä

Jo nyt tavallisen kerrostaloasunnon siirtokustannukset vaihtelevat. Ne ovat 2,8–10 senttiä kilowattitunnilta. Kulut nousivat arvioiden mukaan jopa 5 senttiä kilowattituntia kohden.

Kiristysten jälkeen kustannukset olisivat 3–15 senttiä kulutettua kilowattituntia kohden.

Pientalojen keskimääräinen sähkönsiirtokustannus on ollut halvimmalle asiakasneljännekselle 3,5 senttiä ja kalleimmalle 5 senttiä kilowattituntia kohden. Alimman hintaneljänneksen keskihinta nousisi noin 4 senttiin ja ylimmän neljänneksi 9 senttiin kilowattitunnilta.

Kalliimpien pientalojen siirtokustannukset nousisivat 10–12 senttiin kilowattitunnilta.

Keskustan mielestä eri käyttäjien kustannukset eivät saisi nousta ”missään oloissa” yli kaksinkertaisiksi. Myöskään ylimmän ja alimman kuluttajaneljänneksen siirtohinnan ero ei voi olla enemmän kuin 50 prosenttia, eduskuntaryhmä linjaa.

Pekkarisen mukaan kustannuksia voitaisiin tasata toimialan sisällä. Myös valtion sähköverotuottoa, noin miljardin euron suuruista pottia, voitaisiin käyttää tasaukseen, jotta etenkin korkeimmat siirtokustannukset alenisivat.

Muut maksavat Helsingin kulut?

Hallituksen esityksessä tarkennetaan myös kantaverkon määritelmää. Se erottaa selvästi kanta- ja alueverkot toisistaan.

Pekkarisen mielestä lakitekstissä tarkennus jää epäselväksi, ja sitä pitäisi täsmentää.

Hän huomauttaa, että kaikki säteittäiset 220 ja 440 voltin sekä käytännössä myös jakeluverkon kantaverkkoon yhdistävät 110 voltin johdot luettaisiin pian kantaverkoksi.

Siksi etenkään paikallista kulutusta palveleva korkeajänniteverkkoa ei pitäisi lukea kantaverkoksi.

Käytännössä kaikki suomalaiset vastaisivat jatkossa esimerkiksi Fingridin Helsinginniemellä tehtävistä kustannuksista.

”Tulevista verkkoinvestoinneista aiheutuisi veronmaksajille jopa 300 miljoonan euron kustannukset”, hän mainitsee.

JANNE IMPIÖ

PÄIVÄN KYSYMYS

Miten valoisat kesäyöt vaikuttavat nukkumiseen?

Kesällä valon määrä lisääntyy ja yöt ovat valoisia.

Miten valoisuus vaikuttaa suomalaisten nukkumiseen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylilääkäri Timo Partonen?

Valolla on virkistävä vaikutus elimistöön. Kesäillat ovat valoisia ja usein nukkumaanmeno viivästyy. Kun sopiva vuorokaudenhetki nukahtamiselle menee ohi, nukahtaminen saattaa vaikeutua.

Unettomuutta ilmaantuu herkästi kesäaikaan. Toinen taitekohta on tietysti talvi. Tutkimuksen mukaan 20 prosenttia suomalaisista aikuisista kokee, että kesällä unenlaatu heikkenee.

Milloin unettomuudesta kannattaa huolestua?

Silloin tällöin koetuista univaikeuksista ei ole haittaa, mutta jos unettomuus jatkuu pitkään ja sitä esiintyy useina iltoina viikossa, kannattaa hakeutua lääkäriin.

Jos valoisuus häiritsee nukkumista, voi harkita pimennysverhoja tai silmälappuja.

Kesälläkin kannattaa seurata, milloin luontainen väsymys illalla tulee ja mennä silloin nukkumaan.

Kannattaako ottaa päiväunet, jos yöllä on nukkunut huonosti?

Jos päiväuniin on mahdollisuus, niin ne kannattaa ottaa. Päiväunien pitää kuitenkin olla lyhyet, vain 10–30 minuttia. Päiväunet pitää myös nukkua riittävän aikaisin, kello 12–15 välillä. Myöhemmin nukutuista päiväunista on vain haittaa seuraavan yön nukahtamselle.

Kannattaako lomallakin pitää kiinni unirytmeistä?

Lomalla sosiaalinen elämä voi olla iltapainotteista, mikä sekoittaa unirytmejä. Silloin tällöin valvominen ei haittaa, mutta rytmeistä kannattaa yleisesti pitää kiinni lomallakin.

AURA PILKAMA

Poliisiuudistus vie vain yhden aseman

Poliisin hallinnon rakenteen uudistus lakkauttaa vain yhden poliisiaseman, Vihdin poliisiaseman. Lisäksi lakkautetaan neljä palvelupistettä.

Poliisilaitosten määrä vähenee nykyisestä 24:stä 11:een, kun valtakunnallinen Pora III -uudistus ensi vuoden alussa astuu voimaan. Laitosten määrää vähentämällä pyritään säästämään esimiehissä.

Poliisi hallintorakenneuudistuksessa tavoitellaan 25-30 miljoonan euron säästöjä poliisin johto-, hallinto- ja tukitoiminnoista.

Poliisin toimipisteet ovat jatkossa joko pääpoliisiasemia tai poliisiasemia. Pääpoliisiasema on hallintokeskus, josta laitosta johdetaan. Lisäksi on yhteispalvelupisteitä lupapalveluita varten.

Palveluverkko säilyy ennallaan. Suuret ja keskisuuret palvelupisteet muutetaan statukseltaan poliisiasemiksi, mikä lisää poliisiasemien kokonaismäärän nykyisestä 90:stä 119:een.

Sisäministeri **Päivi Räsänen** (kd.) lupaa, että poliisin palvelut säilyvät koko maassa.

Uudistuksen yhteydessä liikkuva poliisi yhdistetään paikallispoliisiin, eli käytännössä lopetetaan.

MT

POLITIIKASTA LYHYESTI

Suomen EU-linjaan ei suurta mullistusta

Suomi jatkaa EU-politiikkaansa tutuilla linjoilla, linjaa hallituksen tuore EU-selonteko. Eduskunnalle keskustelee siitä ensi keskiviikkona.

Selonteon mukaan vahvempi, yhtenäisempi ja reilumpi EU on Suomen etu. Suomi siis jatkaa pyrkimyksiään EU:n toimintakyvyn vahvistamiseksi ja varmistamiseksi.

”On aivan olennaista, että Euroopan unioni kunnioittaa omia arvojaan ja sääntöjään. EU on paljon enemmän kuin vapaakauppa-alue ja talousyhteisö. Se on arvoyhteisö”, pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) kommentoi.

Selonteko korostaa lisäksi Suomen sitoutumista yhteiseen rahaan euroon. Myös talous- ja rahaliiton sekä alueen kilpailukyvyn vahvistaminen on tärkeää.

Lonka jatkaa sovittelijana

Valtakunnansovittelija **Esa Lonka** jatkaa virassaan ensi vuoden loppuun asti. Nimityksestä on päättänyt valtioneuvosto.

Lonka oli etukäteen vahvin ehdokas. Hän aloitti sovittelijana vuonna 2009, kun työmarkkinajärjestöt eivät päässeet sopimukseen yhteisestä ehdokkaasta. Tälläkään kertaa järjestöiltä ei tullut yhteistä ehdokasta.

Arhinmäki haluaa eroon Yrttiahosta

Vasemmistoliiton puheenjohtaja **Paavo Arhinmäki** ei tingi kansanedustaja **Jyrki Yrttiahon** (vas.) erottamisesta.

Yrttiaho kritisoi vasemmistoliiton politiikkaa viime viikonlopun puoluekokouksen aikaan Suomen kommunistisen puolueen puoluekokouksessa.

Muodollisesti Yrttiahon erottamisesta päättää tämän oma raisiolainen puolueosasto. Yrttiaho on toiminut 50 vuotta vasemmistolaisessa liikkeessä eikä puolueosastolla ole suuria haluja erottaa omaa kansanedustajaa.

TVO lainaa osakkailtaan 300 miljoonaa euroa

Ydinvoimayhtiö Teollisuuden Voima (TVO) lainaa osakkailtaan 300 miljoonaa euroa. TVO:n ylimääräinen yhtiökokous päätti keskiviikkona osakaslainasitoumuksesta ja uusista osakaslainasopimuksista.

Lainajärjestelyillä TVO varautuu selviytymään Olkiluodon kolmannen ydinvoimalan rakennusprojektin loppuun saattamisesta.

TVO pitää mahdollisena, että Olkiluodon kolmas yksikkö saadaan kaupalliseen tuotantoon vasta 2016. Alun perin voimalan piti olla valmis 2009.

TVO:n kaikki osakkaat eli Pohjolan Voima (PVO), Fortum, EPV Energia, Karhu Voima, Kemira ja Mankala allekirjoittivat uudet sopimukset. **MT**

OIKAISU

Oululaiset kotimaisesta jo 2016

Keskiviikkona (12.6.) ilmestyneessä MTK:n johtokunnan kesäretki -jutussa oli yksi vuosilukuvirhe. Fazerin tavoitteena on, että jo vuoteen 2016 mennessä kaikki Oululainen-tuoteperheen ruisleivät leivotaan kotimaisilla ruisjauhoilla. **MT**

Pääkaupunkiseudulla pulaa ampumaradoista

Pääkaupunkiseudulla on 63 000 aseen hallussapitoon oikeutettua henkilöä. Helsinkiin kaavaillaan uutta isoa sisäampumarataa.

Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa pro gradu -tutkielman tehnyt **Ville Maijanen** pitää Helsingin Kivikon urheilupuistoon suunniteltua uutta sisäampumarataa parhaana vaihtoehtona.

Harrastuspaikkoja vailla ovat kilpa-ampujat, reserviläiset ja metsästäjät.

Kivikon sisäampumahallia puoltaa Maijasen mukaan paras sijainti käyttäjiin ja tiestöön nähden. Sisähallia voisi käyttää sekä kesällä että talvella.

Maijasen teoreettinen tutkielma toteaa, etteivät pääkaupunkiseudun ampumaratojen määrä ja saavutettavuus ole missään suhteessa harrastajamäärään.

Tutkimus on selvittänyt valtakunnallisen aseluparekisterin tietoja.

Sen mukaan pääkaupunkiseudun harrastajilla on noin 170 000 ampuma-asetta.

Maijanen vertaili viiden lähiseudun ampumaratojen saavutettavuutta ja kapasiteettia. Uuden ampumaurheilukeskuksen tarve on suuri, Maijanen päättelee.

REIJO VESTERINEN

PEKKA FALI

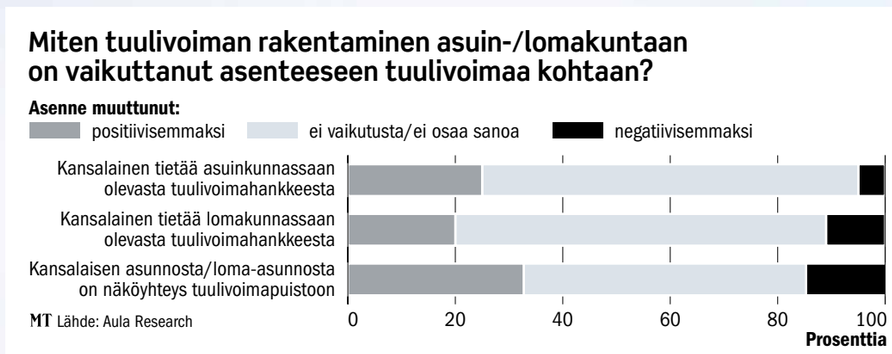

Suomalaiset haluavat lisää tuulivoimaa

Suomalaiset suhtautuvat myönteisesti tuulivoimaan. Kyselyn mukaan tuulivoiman lisäämistä kannattaa 90 prosenttia kansalaisista ja 87 kuntapäättäjistä. Valtaosa asukkaista on tyytyväisiä kotikuntansa tuulivoimahankkeeseen.

Energiateollisuus ry, Motiva Oy ja Suomen tuulivoimayhdistys selvittivät kyselytutkimuksella kansalaisten ja kuntapäättäjien mielipiteitä tuulivoimasta.

Valtaosa päättäjistä kannattaa tuulivoiman rakentamista riippumatta siitä, onko kunnassa rakennettua tuulivoimaa.

Vihreiden kuntapäättäjien joukossa on eniten niitä, joiden mielestä tuulivoimaa pitäisi lisätä merkittävästi nykyisestä. Varovaisimmin tuulivoiman lisäämiseen suhtautuvat kokoomuslaiset ja kristillisdemokraatit.

”Kuntapäättäjien myönteinen suhtautuminen on avainasemassa tuulivoiman tavoitteiden saavuttamisessa, koska kaava- ja luparatkaisut ovat pääosin kuntien päätettävissä”, Energiateollisuus ry:n asiantuntija **Heidi Lettojärvi** sanoi kyselyn julkistustilaisuudessa torstaina.

”Vastustajat äänekkäitä”

Kesämökkiläisiä tuulivoima epäilyttää hieman enemmän kuin vakituisia asukkaita. Vakituisista asukkaista 73 prosenttia on tyytyväisiä kotikuntansa tuulivoimahankkeeseen ja loma-asukkaista 57 prosenttia tyytyväisiä kesämökkikuntansa tuulivoimahankkeeseen.

Kuntapäättäjät arvelivat kesämökkiläisten vastustusta suuremmaksi. Vain 14 prosenttia kyselyyn vastanneista valtuutetuista uskoi loma-asukkaiden suhtautuvan myönteisesti tuulivoimaan.

”Ilmeisesti hankkeiden vastustajat ovat niin aktiivisia ja äänekkäitä, että julkisuudessa syntyy mielikuva todellista suuremmasta vastustajien joukosta”, Motivan asiantuntija **Milja Aarni** arvioi.

Tuulivoiman rakentaminen lähiympäristöön ei kyselyn mukaan juurikaan muuta ihmisten mielipiteitä kielteisemmiksi.

Kolmannes niistä, joiden asunnosta tai loma-asunnosta on näköyhteys tuulivoimapuistoon, suhtautuu aiempaa myönteisemmin tuulivoimaan. Asenne on muuttunut kielteisemmäksi 15 prosentilla.

Kyselyyn vastasi 2 000 kansalaista ja yli 1 300 kuntapäättäjää.

Puolustusvoimille korvaus

Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuoren** (kok.) mukaan hallituksen tahtotila tuulivoimaan on selkeä.

”Lisää nopeasti ja paljon.”

Suomen tavoitteena on lisätä tuulisähkön tuotanto kuuteen terawattituntiin vuoteen 2020 mennessä ja yhdeksään terawattituntiin vuoteen 2025 mennessä. Seitsemässä vuodessa pitäisi rakentaa 800–1 000 tuulivoimalaa.

Kaavoitus- ja lupaprosessit vievät Vapaavuoren mukaan yhä kohtuuttoman paljon aikaa. Myönteiseksi läpimurroksi hän kehui eduskunnan käsittelyssä olevaa lakia, jolla korvataan Puolustusvoimille tuulivoimaloista aiheutuvat tutkahaitat.

Perämeren Raahen seudulla kompensaatiolain arvioidaan mahdollistavan peräti yhden terawattitunnin lisäystä tuulivoimaan.

JUHA KAIHLANEN

Jukka Kola Helsingin yliopiston rehtoriksi

Maatalouspolitiikan professori Jukka Kola aloittaa Helsingin yliopiston rehtorina elokuun alussa.

Kola on hoitanut maatalouspolitiikan professorin tehtävää vuodesta 1992 ja sen lisäksi osa-aikaista vararehtorin tehtävää vuodesta 2010. Maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan dekaanina Kola työskenteli vuosina 2004–2009.

Valinnan tehnyt yliopiston hallitus katsoi, että Kolalla on pitkäaikaisen johtamiskokemuksen myötä realistinen näkemys yliopiston kehittämisestä. Hänen vahvuuksinaan mainittiin laaja-alainen ja kokonaisvaltainen ajattelutapa sekä kuunteleva ja vuorovaikutteinen johtamisote.

Helsingin yliopiston edellinen rehtori **Thomas Wilhelmsson** siirtyi yliopiston kansleriksi kesäkuun alussa. Kola on Helsingin yliopiston historian 137. rehtori. **MT–STT**

Meiltä saa Bonusta!
S-Etukortti
Agrimarketin
KESÄMARKKINAT pe 14.– la 15.6.
Seuraa paikallisilmoittelua.
Lisätietoja myös osoitteessa www.agrimarket.fi
HUOM! Kesämarkkinat eivät ole EePeen, SSO:n, Kemin, Kirkkonummen ja Jukolan Ok:n Agrimarketeissa ja Multasormissa.
Tervetuloa!
MULTASORMI
AGRIMARKET